

[Skučai protiv Litvanije¹](#) (broj 60969/21), 4.2.2025.

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju

Podnosioci predstavke su, Juozas Skučas i Indrė Skučienė, državljani Litvanije.

U februaru 2006. godine podnosioci predstavke su kupili kuću na Kurškoj prevlaci (izduženoj pješčanoj dini koja odvaja Kuršijsku lagunu od Baltičkog mora; uvrštena je na UNESCO-ov popis svjetske baštine). Kasnije te godine tužitelj je tvrdio da je izgradnja kuće u suprotnosti sa planskom šemom Nacionalnog parka Curonian Spit i drugim pravnim propisima o izgradnji i zaštiti okoliša. Vlasništvo podnositelja predstavke nad kućom poništeno je 2010. i oni su imali pravo tražiti naknadu od firme koja im je kuću prodala. Između 2013. i 2016. godine različita državna tijela razmatrala su mogućnost postizanja dogovora s više osoba koje su bile u situaciji kao i podnosioci predstavke, kako bi im se omogućilo da zadrže svoje kuće i kako bi izbjegli plaćanje odštete, ali takva nagodba nije postignuta. U međuvremenu je firma koja je prodala kuću podnosiocima predstavke postala nesolventna i otišla u stečaj. Podnosioci predstavke su 2018. godine pokrenuli građanski postupak protiv države, tražeći naknadu materijalne i nematerijalne štete u vezi s gubitkom prava vlasništva.

Sudovi su odbacili njihovu tužbu, utvrdivši posebno da je ona zastarjela jer pregovori o nagodbi s vlastima nisu prekinuli tok zastare.

Pozivajući se na član 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju (zaštita imovine) podnosioci predstavke se posebno žale da nisu nadoknadili gubitak svoje kuće uprkos tome što je do gubitka došlo krivicom vlasti.

Uzimajući u obzir utvrđenu domaću sudsku praksu koja se odnosi na zakonske zastarne rokove i odluke koje su domaći sudovi donijeli u drugim predmetima koji proizlaze iz istih činjenica, Evropski sud je utvrdio da je način na koji su domaći sudovi presuđivali o zahtjevima podnositelja predstavki lišili podnosiocima predstavki razumne prilike da iznesu svoj predmet učinkovito u svrhu određivanja odgovarajuće naknade i stoga nije uspio uspostaviti pravičnu ravnotežu između zahtjeva općeg interesa i zaštite prava podnositelja predstavki na imovinu. Evropski sud je utvrdio da je došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

[Italgomme Pneumatici S.r.l. i ostali protiv Italije](#) (broj 36617/18 i 12 ostalih), 6.2.2025.

Povreda člana 8. Ek

Svih 13 podnositelja predstavki su pravne osobe, osim g. Terrenzia, italijanskog državljanina koji je podnio predstavku u ime preduzeća čiji je on jedini vlasnik.

Predmet se odnosi na pristup i pregled njihovih poslovnih prostorija, sjedišta ili prostora koji služe za obavljanje profesionalne djelatnosti, te pregled, kopiranje i oduzimanje (u nekim slučajevima) računovodstvenih evidencija, poslovnih knjiga, faktura i drugih dokumenata koji se odnose na računovodstvo te nekoliko različitih vrsta dokumenata koji su relevantni za utvrđivanje poreza. Osporene mjere su poduzeli službenici ili agenti Porezne policije ili

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Porezna uprava u svrhu procjene usklađenosti podnositelaca predstavki sa svojim poreznim obavezama.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštivanje doma i prepiske) uzet zasebno i u vezi s članom 13. (pravo na učinkovit pravni lijek) te član 6. stav 1. (pravo na pravično suđenje/pristup sudu), podnosioci predstavke se žale na pretjerano široku diskreciju koju nacionalno zakonodavstvo daje domaćim vlastima i nedostatak dovoljnih procesnih garancija koje bi ih mogle zaštititi od zloupotrebe ili samovolje, a naročito da nije bilo sudskih ili neovisnih preispitivanje osporenih mjera bilo prije nego što su stupile na snagu ili nakon toga.

Evropski sud je posebno utvrdio da, iako je u talijanskom pravu postojala opća pravna osnova za predmetne mjere, taj zakon nije ispunio zahtjev "kvalitete zakona" iz člana 8. Konvencije. Čak i uzimajući u obzir široko diskreciono pravo koje su države imale u tom pogledu, Evropski sud je smatrao da je nacionalni pravni okvir domaćim vlastima dao neograničenu slobodu u pogledu opsega mjera i načina na koji bi se one mogle provesti. Zakon također nije pružio dovoljne procesne garancije, jer zakonitost, nužnost i srazmjernost mjere nisu bile podvrgnute dovoljnom ispitivanju. Sve u svemu, podnosiocima predstavke nije pružio minimalni stepen zaštite na koji su imali pravo prema Konvenciji.

Gaydashevskyy protiv Ukrajine (broj 11553/21), 6.2.2025.

Povreda člana 6. Ek

Podnositelj predstavke je Vadim Oleksandrovič Gajdaševski, ukrajinski državljanin rođen 1990. i živi u Hmeljnickom (Ukrajina).

Predmet se odnosi na prekršajni postupak vođen protiv podnosioca predstavke za vožnju pod uticajem droga 2020. godine. U tom postupku je utvrđena njegova odgovornost za prekršaj, novčano je kažnjen, a njegova vozačka dozvola suspendovana je na period od godinu dana. U žalbenom postupku je tvrdio da je njegova intoksikacija utvrđena samo na testu urađenom na brzinu, bez laboratorijskih ispitivanja. Apelacioni sud je odbio ovaj argument i potvrdio izrečene sankcije, nakon održanih saslušanja u prisustvu podnosioca predstavke i njegovog advokata. U postupku protiv podnosioca predstavke nije bio prisutan tužilac, a Apelacioni sud je na vlastitu inicijativu dodao dokaze u spis koji su bili štetni za podnosioca predstavke i kontradiktorni onima koje je iznijela odbrana podnosioca predstavke.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje), podnositelj predstavke ističe da odsustvo tužitelja u postupku znači da se apelacioni sud ne može smatrati nepristrasnim te da je stvoren dojam konfuzije između uloga tužioca i sudije.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da je u ovom predmetu (za razliku od predmeta Figurka protiv Ukrajine, gdje je utvrđeno da nije bilo povrede člana 6. Konvencije) podnositelj predstavke naveo, osim fizičke odsutnosti predstavnika tužbe na raspravi, konkretne činjenice i okolnosti, čime je jasno doveo u sumnju nepristrasnost domaćeg suda koji je ispitivao njegov slučaj. Evropski sud je utvrdio povredu člana 6. Konvencije.

[Ukrkava, TOV protiv Ukrajine](#) (broj 10233/20), 6.2.2025. godine

Povreda člana 6. Ek

Podnosilac predstavke je ukrajinsko društvo sa ograničenom odgovornošću, Ukrkava, TOV, sa sjedištem u Ukrajini.

Podnosilac predstavke je 2011. godine sklopio ugovor o zajmu sa Državnom štedionicom. Kredit je bio osiguran hipotekom, koju je banka morala ovjeriti kod notara. Slučaj se tiče postupka kojeg je podnosilac predstavke pokrenuo protiv banke i pitanje roka da se ugovor o hipoteci notarski obradi, nakon što je banka zatražila otplatu kredita u 2016. godini. Nižestepeni sudovi su presudili da je banka prekoračila rok, ali Vrhovni Sud je presudio protiv podnosioca predstavke 2019. godine.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje) podnosilac predstavke se žali da je Vrhovni sud Ukrajine drugačije protumačio odredbe vezane za jednogodišnji rok za notarsku ovjeru dokumenata u slučaju postupka između pravnih lica, kršeći princip pravne sigurnosti.

Evropski sud je istakao da je Vrhovni sud jasan i nedvosmislen rok od jedne godine za notarsku obradu dokumenta koji je utvrdio Parlament protumačio na način suprotan samoj odredbi i to je učinio bez ikakvog uvjerljivog razloga i bez obzira na učinke promjene tumačenja na pravnu sigurnost. Evropski sud je zaključio da je ponovno tumačenje nedvosmislenih relevantnih odredaba učinilo ishod postupka nepredvidivim i da je u suprotnosti s načelom pravne sigurnosti.